

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Trondheim, 23.03.2020

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/12504

Saksbehandler:
Line-Kristin Larsen

Oppdrag om å vurdere forskriftsendring - bruk av el-sykkel på vei i enkelte verneområder

Vi viser til Klima- og miljødepartementets brev av 10.10.2019 om å vurdere åpning for bruk av el-sykkel på veier i enkelte verneområder der det er åpnet for bruk av vanlig sykkel og der omfanget av slik bruk er stor. Vi viser videre til vårt oppdragsbrev av 15.11.2019 der aktuelle Fylkesmenn ble bedt om å foreslå konkrete forskriftsendringer i aktuelle områder.

Verneområdene forvaltet av Rondane-Dovre og Dovrefjell nasjonalparkstyrene

I brev av 11.12.2019 viser Fylkesmannen i Innlandet til forslag fra Rondane-Dovre nasjonalparkstyre om å åpne for el-sykler på tre navngitte traseer i Rondane nasjonalpark; vegen mellom Spranget og Rondvassbu, vegen inn til Bjørnhollia turisthytte og kjøresporet mellom Kampen og Peer-Gynt hytta. Dette er strekninger hvor det i dag er åpnet for bruk av sykkel, jf. forvaltningsplanen.

Miljødirektoratet støtter tilrådingen og viser til Fylkesmannen i Innlandets vurderinger av mulige konsekvenser ved åpning for el-sykling. Økt ferdsel er derfor ikke ønskelig på og ved disse traseene, bl.a. av hensyn til villrein. Vi vil presisere at oppdraget omfatter veier og ikke kjørespor eller stier. Ut fra at det ikke er aktuelt å åpne for bruk av el-sykkel på disse traseene, tar vi ikke her nærmere stilling til om dette formelt er veier, traktorveier, kjørespor eller stier.

Videre viser Fylkesmannen til forslag fra Dovrefjell nasjonalparkstyre om å åpne for el-sykkel på Vålåsjøhø- og Snøheimvegene i den perioden det er tillatt å sykle på disse vegene.

Fylkesmannen i Innlandet tilrår at det ikke gjøres endring av dagens forskrifter før et pilotprosjekt er gjennomført og kunnskapsgrunnlaget er forbedret.

På Snøheimveien og Vålåsjøhøveien er det tillatt med sykling i en periode der villreinen ikke bruker området, og styret påpeker at det derfor også bør åpnes for el-sykling. Vålåsjøhøveien er det ikke mye sykling på per i dag, og strekningen omfattes derfor ikke av oppdraget. Snøheimveien omfattes og har blitt vurdert.

Miljødirektoratet er enig i at ferdsel avgrenset til Snøheimveien i perioden 1. juni til 15. juli i utgangspunktet ikke påfører villreinen belastning ut fra det trekkmonster GPS-data viser etter 2009.

Vi mener likevel det er svært usikkert hvorvidt ferdsele i praksis vil bli avgrenset til Snøheimveien og innen gitt periode. Vi vet per i dag lite om effektene av å åpne for el-sykkel, men vi vet at el-sykkel har potensial for å øke ferdselstrykket fordi en el-sykkel gir økt rekkevidde for en større brukergruppe sammenlignet med vanlig sykkel.

En tillatelse vil gjøre strekningen fra E6 til Snøheim mer tilgjengelig for flere brukere. Dette gjelder særlig i tidsrommet fra 1.juni (avhengig av snøforhold) og fram til skyttelbussen starter å gå i slutten av juni, men det vil også kunne åpne for økt ferdsel i perioden fram til 15.juli fordi en med el-sykkel ikke vil være avhengig av skyttelbussens rutetider og (mangel på) stoppesteder.

En konsekvens av å åpne for el-sykling inn til Snøheim kan bli økt ferdsel inn i områder som brukes av villreinen nord-øst for Snøheim og Snøheimvegen. Dette vil også kunne motvirke effekten av det arbeidet som nå gjøres for å redusere trekkbarrieren gjennom Stroplesjødalen, bl.a. med etablering av "Moskusstien" nærmere Kongsvold og oppfordring om å ikke legge dagsturer langt inn i dalen. En eventuell framtidig endring av regime for bruken av Reinheim hører også med i dette bildet. Hensikten er å redusere hindringer og forsinkelse av trekket nordfra og over Stroplesjødalen og videre mot Snøheimvegen og Hjerkinplatået.

Villreinen sine leveområder er under sterkt press og vi mener det er riktig å benytte føre var-prinsippet når utfallet av regelverksendringen er usikkert. Vi anbefaler at man øker kunnskapen om effektene av el-sykkel på ferdselsmønster før man eventuelt åpner opp i dette området. På denne bakgrunn skal det ikke foreslås endringer i regelverket som åpner for bruk av el-sykkel for verneområdene forvaltet av Rondane-Dovre og Dovrefjell nasjonalparkstyret.

Verneområdene forvaltet av Jotunheimen og Utladalen nasjonalparkstyre

For Jotunheimen og Utladalen viser Fylkesmannen til at nasjonalparkstyret ønsker en forskrift som gir nasjonalparkstyret fullmakt til å åpne for bruk av el-sykkel på visse strekninger, slik at lokale forhold kan hensyntas.

En forskriftsendring som foreslått av nasjonalparkstyret innebærer delegering av forskriftsmyndighet til nasjonalparkstyret ved at forvaltningsplanen gir bindende bestemmelser som etter forvaltningsloven er en forskrift. Bestemmelser i verneforskrifter som gir direkte unntak fra fastsatte forbud bør være så presise som mulig slik at det fremgår hva som er tillatt. Miljødirektoratet mener det ikke bør åpnes for regulering av bruk av el-sykkel gjennom forvaltningsplanen, men at eventuell åpning må reguleres direkte i verneforskriften. Dersom det skal åpnes for bruk av el-sykkel i verneområdene skal dette knyttes til bestemte veier, jf. oppdragsbrevet.

Fylkesmannen vurderer at det er riktig først å åpne for en prøveordning for å hente kunnskap om hvilken utvikling bruk av el-sykkel på veier i verneområdene gir, samt påvirkningen på registrert sårbart naturmangfold, andre brukere og grunneiere/ rettighetshavere i områdene.

Miljødirektoratet viser til at åpning for bruk av el-sykkel på bestemte veier krever endring av verneforskriften. En eventuell ny endring i regelverket etter gjennomført prøveperiode vil kreve ny høring og forskriftsendring. Det vurderes derfor ikke som hensiktsmessig å gjennomføre forsøk på veier i verneområder der dette krever endringer i vernebestemmelsene. Det vil være vanskelig å endre regelverket tilbake til et forbud dersom det først åpnes for et unntak for bruk av el-sykkel, og

dette vil også gi utfordringer med håndheving og informasjon om regelverket. Det er altså varige forskriftsendringer som kan høres, ikke midlertidige ordninger.

Miljødirektoratet mener at en forskriftsendring kan sendes på høring for foreslåtte strekninger; veien til Glitterheim og anleggsvei i Koldedalen.

Fylkesmannen må likevel i samråd med verneområdestyret vurdere om det er ønskelig å åpne for bruk av el-sykkel på lik linje med sykling i de foreslåtte områdene. En bestemmelse om dette i verneforskriften kan ikke regulere omfang, men kan av hensyn til verneverdiene avgrenses i tid.

Dersom det åpnes for el-sykkel på disse strekningene, bør man innføre ferdselsregistreringer slik at strekningene kan bidra med informasjon om utvikling i ferdselsmønster. Lokaltetene/strekningene kan da oppfylle en funksjon som forsøksområder når det gjelder å høste erfaringer med bruk av el-sykkel og utvikling i bruken på de aktuelle vegstrekningene.

Vi ber om at Fylkesmannen raskt tar stilling til endringen for veien til Glitterheim og anleggsvei i Koldedalen som en permanent forskriftsendring, og leverer en revidert tilråding til Miljødirektoratet på denne bakgrunnen.

Generelt til forslagene fra Fylkesmannen i Innlandet

Fylkesmannen har i sitt forslag tatt inn en definisjon av hva som menes med elektriske sykler. Denne er hentet fra forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (motorferdselsforskriften) § 2 a.

Miljødirektoratet vurderer det ikke som hensiktsmessig å ha en egen definisjon av el-sykler i verneforskriftene, men at verneforskriftene henviser til motorferdselregelverkets definisjon som er den samme som forslått tatt inn i verneforskriftene. Motorferdselloven gjelder også innenfor verneområdene i tillegg til verneforskriftene, og det vil være uheldig ved en eventuell endring av motorferdselsforskriften dersom det blir ulike definisjoner som medfører at reglene ikke samsvarer.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Line-Kristin Larsen
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Postboks 987 2626 LILLEHAMMER

Dovrefjell nasjonalparkstyre

Postboks 987 2626 LILLEHAMMER

Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen

Postboks 987 2626 LILLEHAMMER